

Predsednica Vrhovnog kasacionog suda za Istinomer: Sudiju ne sme da poremeti senzacionalizam

04.08.2021.

“Da biste pričali o nezavisnosti i kredibilitetu, morate biti nezavisni i imati kredibilitet”, rekla je pred komisijom Visokog saveta sudstva Jasmina Vasović, kao jedina kandidatkinja za predsednicu Vrhovnog kasacionog suda, pre šest meseci. U međuvremenu, na dnevnom redu, u fokusu sudske vlasti brojne su teme, a među njima se izdvaja - promena Ustava. Kako kaže naša sagovornica, ne smeta joj da je bilo ko javno spominje, a povodom komentarisanja presuda, objašnjava da je jedno - nezakonita odluka, a sasvim drugo nezakonit rad sudije. Biti sudija za nju isto znači i danas, kao i pre 20 godina. Ono što se menja, kako kaže, jesu samo društvene okolnosti.

*“Vrhovni kasacioni sud je još 2018. godine, nakon Opšte sednice koja je trajala dva dana, dao svoje mišljenje o tadašnjem predlogu amandmana na Ustav Republike Srbije. Sada **čekamo da nam radna grupa, u koju su uključena i strukovna udruženja, dostavi konačan tekst**, da bismo se mogli ponovo izjasniti, naravno opet nakon održavanja Opšte sednice”,* kaže predsednica Vrhovnog kasacionog suda **Jasmina Vasović**, o procesu izmena Ustava koji je u toku.

U februaru 2018. Vrhovni kasacioni sud je izvršio analizu Radnog teksta amandmana Ministarstva pravde i, između ostalog, zaključio da “imajući u vidu da su navedena predložena rešenja za izmenu Ustava neprihvatljiva, a da mnoga druga amandmanska rešenja treba ispraviti, precizirati i dopuniti, treba izraditi novi Radni tekst Amandmana, uz uvažavanje osnovanih prigovora i predloga iznetih tokom javne rasprave. (Izvor: www.vk.sud.rs)

Koliko smo kao država daleko od vladavine prava, a posebno kada govorimo o pravosuđu?

*Ovo je vrlo kompleksno pitanje koje obuhvata sve tri grane vlasti i ne može se govoriti pojedinačno o bilo kojoj od njih, te **ne želim da komentarišem nešto što bi lako moglo biti stavljeno u politički kontekst. Ja sam sudija.***

Kakav efekat na sudiju, nadležni sud, a onda i na sistem uopšte, može da ima kada javnost komentariše presudu, kao što se dogodilo nedavno sa VKS i presudom Darku Šariću?

Videli ste moju izjavu Tanjugu povodom određenih naslova i članaka? Efekat je taj da nastavljamo da radimo po Ustavu i zakonima Republike Srbije, na šta smo se zakleli. To je konkretno odluka veća pet sudija najvišeg suda u zemlji, koja sadrži obrazloženje objavljeno na sajtu suda istog dana kada je odluka izašla. Koga je zaista interesovao razlog donošenja takve odluke, mogao je da pročita obrazloženje. Sudiju koji ima integritet, iskustvo, znanje, a smatram da to poseduju sudije Vrhovnog kasacionog suda koje su donele odluku, ne sme da poremeti nikakvo komentarisanje odluke, niti eventualni senzacionalizam koji se želi postići komentarima. Zarad javnosti ću još jednom ponoviti ono što sam već rekla u intervjuu datom dnevnom listu Politika. Kada se odlukom Vrhovnog kasacionog suda konstatuje da je odlukama nižestepenih sudova povređen zakon, to ne znači nezakonit rad sudije ili suda, jer je to druga tema, nezakonit rad sudije je propisan Krivičnim zakonikom kao krivično delo kršenje zakona od strane sudije. Primećujem da je i sve manje novinara koji prave tu razliku, a ona je ogromna.

“Vrhovni kasacioni sud je našao, da je drugostepenom presudom učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 438. stav 1. tačka 4) ZKP, jer su u postupku donošenja presude povodom izjavljenih žalbi, učestvovali sudije koje su zbog ranijeg odlučivanja o produženju pritvora u istom predmetu, imale izražen stav o postojanju opravdane sumnje da je okrivljeni Darko Šarić izvršio krivično delo, koja procesna uloga predstavlja osnov za njihovo obavezno izuzeće od odlučivanja u postupku po žalbama na prvostepenu presudu.” (Izvor: vk.sud.rs, 16. jun 2021.)

U novinarstvu i pravosuđu, a i na nekim važnim pozicijama u državi, vidimo više žena. Šta to govori o sistemu? Da su sve te pozicije oslabiljene i “prepuštene” ili se konzervativna shvatanja i selekcija donekle napuštaju?

Ne znam da vam odgovorim na to pitanje pošto nikada vezano za moj posao nisam razmišljala o tome da li ga obavlja žena ili muškarac, bitno je da ga obavlja profesionalno i onda i nema nikakve razlike.

Šta Vas je motivisalo, lično i profesionalno, da se prijavite za funkciju predsednice Vrhovnog kasacionog suda?

Smatrala sam da u ovim godinama imam dovoljno znanja i iskustva, a istovremeno i puno energije i elana, kao i vremena da uradim nešto dobro za sudstvo. Niste zadovoljni nekim aspektima, stalno ukazujete na to, a onda dođe vreme da sa reči pređete na dela. Upravo to su prepoznale i moje kolege iz Vrhovnog kasacionog suda, a rezultat toga je da sam dobila jednoglasnu podršku Opšte sednice. Mnogo se u javnosti spekulisalo sa činjenicom da sam jedini kandidat, što je apsolutno irelevantno za bilo šta, a istovremeno niko nije pomenio da je na primer prethodni predsednik Vrhovnog kasacionog suda bio takođe jedini kandidat. Čak su i neki bivši predsednici sudova, sada sudije, koji su govorili javno o ovoj temi, i sami svojevremeno bili jedini kandidati. Interesantno je da to nisu pomenuli, iako u sudstvu to svi znaju...

Da li Vam smeta što Vas mediji povezuju sa predsednikom Aleksandrom Vučićem, što Vas on spominje i koliko to utiče na Vaš rad?

Posao sudije je javan posao. Ne smeta mi ništa što mediji objavljuju, iako su to uglavnom potpune neistine, ali sam na to već navikla još od Prvog opštinskog suda, kao što mi ne smeta ni da me bilo ko pominje. Ne razumem čak ni kako bi to sve uopšte moglo da utiče na moj rad.

Pratili smo Vaš intervju, tokom izbora za predsednicu VKS, tokom kojeg ste spomenuli “svoje iskustvo iz Prvog opštinskog suda pred kojim su vođeni mnogi “medijski” predmeti”. Koje to predmete posebno pamtite?

*Nadležnost se zasnivala na osnovu mesta štampanja nekih novina, a svi su se štampali u Borbinoj štampariji na Opštini Stari Grad za koju je bio nadležan Prvi opštinski sud. Ali nisu to predmeti koje pamtim, to je možda interesantno novinarima, možda delu javnosti. Ja pamtim predmet u kome sam sudila za krađu, radilo se o krađi struje. **Okrivljeni je imao bolesno dete, bubrezi, pa pošto je sav novac potrošio na lekove isključili su mu struju, a njemu je struja trebala zbog aparata za dijalizu i tako se priključio nelegalno...** Tada sam shvatila koliko daleko mogu biti pravo i pravda, kao i da je posao jednog sudije koji primenjuje zakone, znači pravo, da u svakoj situaciji što više približi **pravo i pravdu.***

Istinomer/Milijana Rogač/Zoran Drekalović